

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

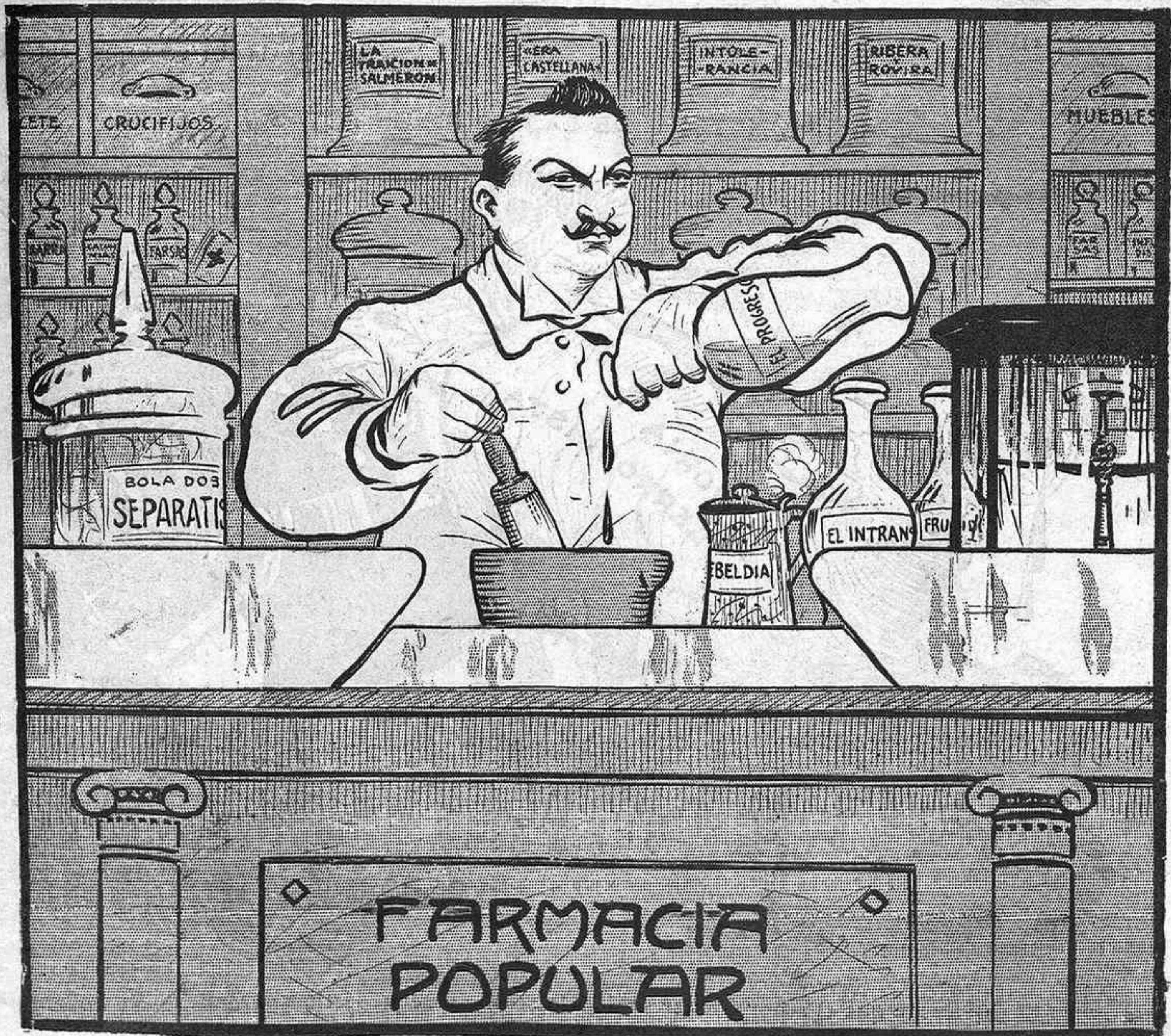
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIO
Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Extranger, 5.

Preparant els venenos pel consúm del día.

CRÒNICA

EL LERROUXISME AL AJUNTAMENT

PRODUCTE del esforç de un partit entusiasta, l'any 1903 ingressà a la Casa Gran de Barcelona una majoria de regidors republicans. Als que s'hi havien quedat del anterior bieni s'hi ajuntaren els de la candidatura dictatorial, no feta, com alguns se figuren per en Lerroux, qu'altres sigueren els que la *dictaren*, haventse limitat ell a exercir d'*amanuense*, lo qual no fou obstacle pera que's dongués aquelles ínfulas de *dictador* de las quals may més ha lograt despendres. Gran triomf el de aquell any: se presentaren 17 candidats y'n sortiren 18: els 17 proposats y la torna del Sr. Galí.

Dos anys després, el *dictador* se conjuminava una candidatura al seu gust y la feya aprobar donant forta tortura a la Junta municipal de Unió Republicana. Candidats com el Sr. Vila y com el Sr. Jimenez qu' en 1903 foren retirats, per *massa amichs* d'Ell, Ell els feya passar com una seda, y atropellantho tot, imposava al gallego Iglesias, en qui fiava la realisació dels seus projectes de apoderarse del govern y l'administració de la Ciutat, sense donar la cara.

Ben clarament manifestá aquests propòsits, en un article modelo de desenfado, que insertá en *La Publicidad* del 12 de Octubre, en el qual digué entre altres cosas: «Declaro que tiro las muletas y que *quiero gobernar*.—Si alguien me tachase de autoritario,

sepa de antemano que me confieso pecador de ese delito. —No puedo, no quiero seguir haciendo el papel de *hombre de paja* del partido», etc., etc.

Cert que a Sant Andreu de Palomar varen esbotzarli la grua, reventant al seu Alter Ego, al seu idolatrat Emiliano; pero aixís y tot sumats els regidors que lográ traure a n' el fort contingent que quedava del bieni anterior, lográ reunir una majoria, sino tan dócil com Ell hauria volgut, suficientment numerosa pera copar totas las tenencias de arcaldía.

Mes al any y quatre mesos de constituït l' actual Ajuntament ¿volen fer el favor de dirme a qué ha quedat reduhida la representació lerrouxista de la Corporació municipal?

Entérinse de la sessió del dijous de la senmana passada, y per lo que respecta al Ex-emperador, donguinli expressions.

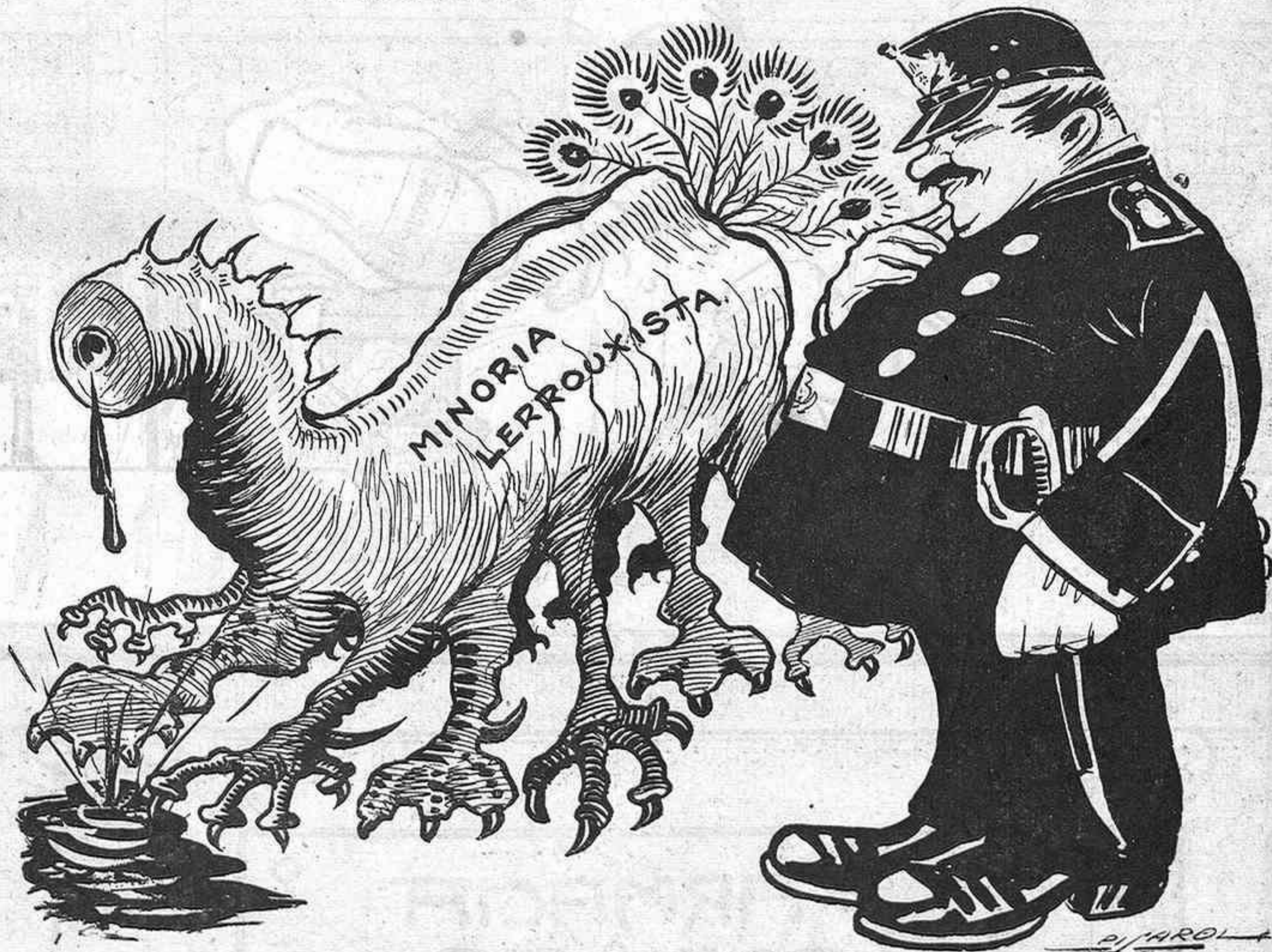
*
* *

Recordemho, que val la pena.

Quan alguns digníssims regidors republicans, que sempre s' han distingit per la seva serietat y pel seu procedir intatxable, seguint las corrents de la opinió y las inspiracions lluminosas del ilustre Salmerón, jefe de la Unió republicana, se declararen francament solidaris, se vejeren insultats, vituperats y amenassats pel lerrouxisme. Se deya d' ells que havian burlat als electors republicans. Se 'ls tatzava de desleals y de traidors. Se 'ls senyalava com usurpadors del cárrech edilici, a las iras de las turbas. Se 'ls acossava, se 'ls perseguia, y més de una vegada fins se tractá d' agredirlos. La kábila estava llavoras a la millor de las sevas algaradas.

Pero vingueren las eleccions y Barcelona parlá, y fallá 'l plet. Precisament els districtes que represen-

EL MÓNSTRUO DE LAS CATORZE POTAS

—Desde que el señor Chiner va dejarlo sense cap, iqué lástima da, pobrecito!

tan aquells digníssims regidors, son els que han donat major contingent de vots á la causa solidaria. ¿Quí desde aquell punt podria atrevir-se á posar en dupte la legitimitat de la seva representació?

L'oració s'ha fet per passiva: ara son els lerrouxistas els que no representen res, com no sigui la comedia de la impudicia y la despreocupació. Si 'ls cárrechs edilicis no fossin obligatoris per disposició legal, no tindrían més recurs que renunciarlos pagant tribut á una ley, la del propi decoro, que resideix en la consciencia y está per damunt de totes las lleys escrites.

Pero ja que no podían la investidura de regidors, devían renunciar sense pensar'shi 'ls cárrechs de tinents de arcalde que 'ls foren adjudicats per una majoria, que ja fa alguns mesos ha deixat de serho. Aquests cárrechs s'obtenen per la confiansa de la corporació, y quan aqueixa confiansa desapareix, es un abús continuar desempenyantlos.

Un home digne y pundonorós, el Sr. Giner de los Ríos, comprenentho aixís, ho va fer sense vacilar. ¿Y quí l'ha seguit en aquest camí decent y noble? Unicament els Srs. Bastardas, Layret, Fargas de la Flor y Borrell y Sol, es á dir tres tinents d' arcalde y 'l síndich solidaris cregueren convenient sotmetre la seva representació á la sanció del Consistori.—Ja que la majoria del Ajuntament, avuy es molt distinta de lo qu'era—se digueren—que sigui ella la que 'ns retiri ó 'ns confirmi la seva confiansa.

Y á pesar de aqueixa clara invitació al wals dimissionari, els tinents d' arcalde lerrouxistas no 's donaren per entesos y no 'l volgueren ballar.

¿Qué 'ls importa l' exemple del Sr. Giner, del home que portava en l' Ajuntament la seva representació y exercia la seva *jefatura*? Bé pot dirse davant de Barcelona que al perdre 'l *jefe* han perdut el cap.

*
* *

La sessió del dijous, eternament memorable en els anys de la Casa Gran, siguié pels lerrouxistas una passejada en tota regla, un cas d' enamorament de la vara á proba de desaires. Las tenencias de arcaldia, aqueixas petites espurnas de autoritat delegada, foren defensadas pels que las ocupan ab la ceguera de la desesperació. ¡Y quina manera, ells, tan rrrrevolucionaris, de donar tortura á certs articles de la ley pera no dimitir! ¡Y quins anuncis més vehements d' entaular recurs d' alsada contra 'ls acorts que 's prenguessin! ¡Y ab quín deliri apelaren als expedients de la més descarada obstrucció!...

Si no haguessin fet riure tant, haurían inspirat llástima!

Pero ¿cóm aguantarse las riallas davant de aquell torneig oratori carnavalesch, que tingué per paladins, al Sr. Magriñá, al Sr. Costa, al Sr. Pinilla, al Sr. Galí, al Sr. Jiménez y al *catastrófic* sociólech senyor Valentí y Camp? Alternativament se mostraren mansos y feros, atortolats y amenassadors y sempre cómicis. Els uns seguint el mot d' ordre lerrouxista «Ara més que may!», pero sense convicció, sols per tossuderia... Els altres preparantse pera saltar la valla y amagarse darrera d' ella, encongits, anonadats davant de las miradas despectivas de l' opinió... Pero, sempre, sense deixar la vara.

Ja no la volen pera lluhirla, puig en las sevas mans pecadoras es un cástich mortificant; més aviat l' aguantan, com els coixos, per tenirse drets, per no anarse'n de bigotis.

Aixís ha quedat el lerrouxisme dintre del Ajuntament.

Retirat el Sr. Giner, resta decapitat, y 'ls membres del cos s' agitan convulsius, mentres se 'ls va escapant la sanch á glopadas.

Sigueren una majoria, y la victoria de la *Solidaritat catalana* 'ls ha desconcertat, els ha desfet, els ha anulat. Es impossible que puguin subsistir dintre de un ambient que 'ls hi es advers en tot y per tot.

Sigueren una majoria, y avuy ja ni á minoria arriban. Constituheixen un *saldo*.

El seu lloch no es el Consistori barceloní.

Si en Lerroux ne vol treure partit per última vegada, no té més remey que portarlos als Encants.

P. DEL O.

¡OH, L' ART!

I

La mamá y las dugas fillas, vestidas de pontifical, se disposan á sortir.

El papá, que ab grave atenció llegía el diari, sentint el delator *frú frú* de las faldas, alsa el cap.

—¿Qué?

—Aném á la Exposició de Bellas Arts.

—¡Ahl.. Magnífica idea...

—Diu que hi va lo bó y millor de Barcelona, y com que aquéstas fa días que no 'm callan...

—No, no; si us aprobo el pensament... Els espectacles artístichs... elevan l' esperit, ennobleixen l' ánima y... No vingueu tart... Ja sabs que á entrada de fosch l' ayre es sempre fresquet, y en aquest temps un costipat pot portar malas conseqüencias.

—Adeu, papá!

—Adeu, fillas!... Veyám si us agradará. Ja me 'n diréu alguna cosa en tornant...

—Tot t' ho dirém.

—Procureu no perdre ni un detall. La observació es qualitat indispensable per' assistir á n' aquests concursos...

—No passis ansia. A nosaltras no se 'ns escapen res. Y anant totes tres juntas, menos; porque lo que no veu l' una, veu l' altra...

—Aneu, aneu... Que la tarde us sigui profitosa...

—Ja pensarém ab túl..

—Fins á la tornadal...

II

Pel camí.

La mamá á la filla petita:

—¿Veus? No m' has volgut creure y te 'n penediràs. Pel carrer se nota millor que á casa. Aquesta faldilla es curta.

—Dispensam, mamá, pero t' equivocas. No es que sigui curta; lo que hi ha es que del modo que jo me l' agafó...

—Agátatela del modo que vulguis, curteja.

—Bé; pero ¿que volías que 'm posés la blava?

—Naturalment!

—Pera anar á una Exposició no está bé. El blau té un carácter... no sé com... massa religiós. La Florentina ahir m' explicava...

—¡No ho acabis de dir!... De segur que sería una atrocitat...

—Cap atrocitat... Senzillament me deya que 'ls colors qu' en la Exposició dominan son el rosa, el vert...

—Y 'l de gos com fuig. Torno á repetirte que las opinions y 'ls dictámens de la Florentina m' interessan molt poch...

La noya gran pren la paraula.

—¿Heu reparat una cosa? Mireu totes las senyoretas que passen y que deuen anar, com nosaltras, á la Exposició...

—¿Qué fan?

—No n' hi ha cap que porti boá.
 —Perque no 'n tenen.
 —¡No siguis aixís! Quan no 'n portan, per alguna cosa deu ser.
 —Pues, mira, que ab el temps que fa... Bonica está la tarde per anar tan á la fresca...
 —¡Oh! Potser á Bellas Arts no se 'n ha de dur...
 —Donchs si no se 'n ha de dur, que ho avisin pels diaris. Sempre esteu carregadas de ximplerías. Tú, fes el favor de no tirarte tan endavant... No sé quantas vegadas t' ho haig de dir... Semblas una pagesa de per amunt...
 —¡Mamá, que la gent te sentirá!...
 —La gent que 's cuydi d' ella...
 —¡Pero, mamá!
 —¡Pero rabes!...

III

De retorn.

—¡Ja som aquí!

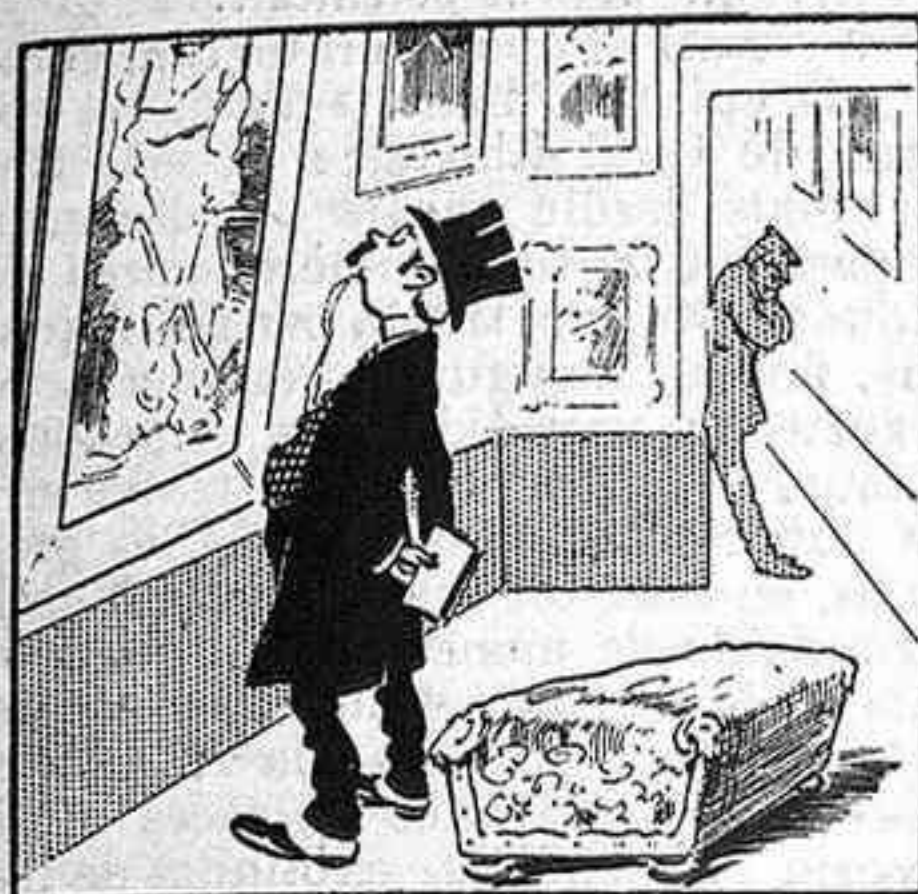
—¡Ja som aquí, papá!
 El papá llensa la punta del cigarret que silenciosament fumava y 's disposa á escoltar la relació que las tres donas van inductablement á ferli.
 —¿Qué tal, qué tal? ¿Us ha agradat?
 —¡Es una cosa admirable, magnífica!
 —Els espectacles artístichs... ja us ho he dit, eleven l' esperit, ennobleixen l' ánima...
 —Hi hem trobat á donya Tula, aquella cubana que varem coneixer á Argentona...
 —¡Ja me 'n recordo! Aquella que sempre deya: *Horita vengo... ¿Y cómo no?... ¡Mucho que sí!*
 —També hi hem vist á las famosas Martínez, ¿sabs? las del *¡Vorrei morire!* y 'l *¡Non tornó!*
 —¡Valentas cataplasmas!
 —De joves coneguts, ¡no n' hem trobat poch! En Cuspinera, ens ha fet una barretada monumental. Hi havia en Puig, el nebot de don Domingo, els germans Solsona... Vaja, ha anat tot molt bé.
 —¿Y la Exposició, la Exposició propiament dita?
 —¿La Exposició?...

LA BALA DE 'N CAMBÓ

Radiografía obtinguda pels Doctors Comas y Prió, á la Clínica del Dr. Fargas. (La taca fosca que senyala la fletxa es la bala.)

À BELLAS ARTS

Pintoresca historia muda—d' un infelís abonat,

que buscant el punt de vista—arriba á fé un salt mortal.

—Sí; aquest meravellós aplech d' obras artístiques, de las quals tants elogis ne fan els diaris...

Las tres donas se quedan una mica perplexas.

—Expliqueume, ¿qué us han semblat els quadros?

—¿Quadros?

—Sí. ¿Quins us han cridat més l' atenció? ¿Quins heu vist?

La noya petita 's mira á la gran; la gran se mira á la petita... La mamá no sab á qui mirarse.

—¿Que us heu tornat mudas? ¿Veniu d' una Exposició de Bellas Arts y no sabeu dir res dels quadros?

La mamá, casi casi indignada per la impertinencia que enclou la observació del marit:

—Fill, has de dispensarnos; pero de quadros...

—¿Qué?

—¿Vols dir que n' hi ha de quadros á l' Exposició?

A. MAROH

Per mí serás un ídol á qui á diari
consagraré las mevas alegrías,
els goigs més grans, las ilusions més bellas.
Per mí serás la flor tendra y hermosa
que escampa arreu encisadora flayre,
y ahont jo com esquiva papallona
xuclaré assedegat sos dolsos néctars,
borratxo de passió, foll per aymarte.
¡Ja ets meva!.. Meva sols. Tos ulls hermosos
darán llum al camí de ma existencia
y fixo en ells, per mí no hi haurá obstacles
que torbin un moment la meva ditxa.
Y quan ja de la vida envers la posta
nostres cors un darrera l' altre vagin
recordant las passadas alegrías,
sentirém com reviuhen nostras ánimas
al calfu d' un amor encare verge.

SAMUEL GRAN É IRURUETA

PETITA FANTASIA SOBRE LES FUTURES EPOPEIES

PERA EN DIEGO RUIZ.

IDILI

Ja som casats, la ditxa ja es complerta.
Somnis d' amor que un día irrealisables
creyam tots dos, en veritats cambían.
¡Ja veus si som felissos, dona aymada!
Ningú destorbará la ditxa nostra;
sols gosarém las ilusions creadas,
lluny d' envejas que l' ánima marceixen,
lluny d' odis y rancunias qu' enverenan
els dolsos sentiments d' una existencia
consagrada al amor...

Respira, aymía,
l' alé pur d' una vida venturosa
que 't brinda 'l cor de qui t' estima y canta.
¡Ja som casats!.. Ja ets meva. De mos brassos
ningú t' arrencará mentres jo visca
y una gota de sanch hi haja en mas venas.

Ara, am motiu de la conferencia colonial anglesa, els periòdics han retret una volta més la divergencia absoluta entre la pobra Espanya de les darrereres guerres i l'espléndida Britania, que ha incorporat el Transvaal i l'Orange dins la gloriosa Federació, la més gran i la més lliure que s'haja coneguda.

Jo, espectador llunyà d'aqueixes grandeses, veig formar-se en la méua fantasia l'epopeia futura que les cantarà, quan el prestigi de les coses històriques haurà embolcallat el temps present. Penso en la futura epopeia, i imagino'l destrenar solemniat de les séues estrofes, encara informes i cantelludes com a pedres d'ont haja de florir una estatua.

El reinat de Victoria I, encara tal volta més que una epopeia clàssica, se'm figura un cicle èpic a la manera dels cicles mig-evals, i em sembla veure la graciosa majestat com una matriarca al cap d'una Taula Rodona, ont Gladstone, el Gran Vell, ocupi l'altre cap. I als setials

d'aqueixa taula cenacular veig acudir-hi, com a la d'un patriarca genesiàc, els fills dispersos de cap a cap de món, els fills que han plantat la tenda a tots els creuers de camí, a tots els promontoris, a totes les avençades, com a vetllant el pas dels conqueridors vianants pera disputar-los la presa i pera assegurar en tots els moments i a tots els indrets la propia intervenció i el propi beneplàcit. I cada una d'aqueixes encontrades té aiximateix la séua epopeia.

Però la Gran Bretanya ha sabut fer coexistir l'epopeia, que és cosa de començos, d'iniciacions, de tonalitats infantívols i primerenques, am la grandesa de les odes pindariques a les grans metròpolis definitivament constituïdes. Aquest és el gran secret de la séua força; aquesta és la suprema virtut d'aquella amplíssima convivència autonòmica que ajunta en una sola unitat i harmonia l'infinita varietat dels païssos, l'immens expandiment de les fillades espargides. Mai la federació, mai l'autonomia, tindran una encarnació més vigorosa, ni oferiran al món una prova més cabal de la séua eficàcia. I aqueix somni generós, la supressió definitiva de la guerra, i aqueixa utopia grandiosa, la confederació universal, no ha tingut fins avui una més potent garantia de la séua possibilitat.

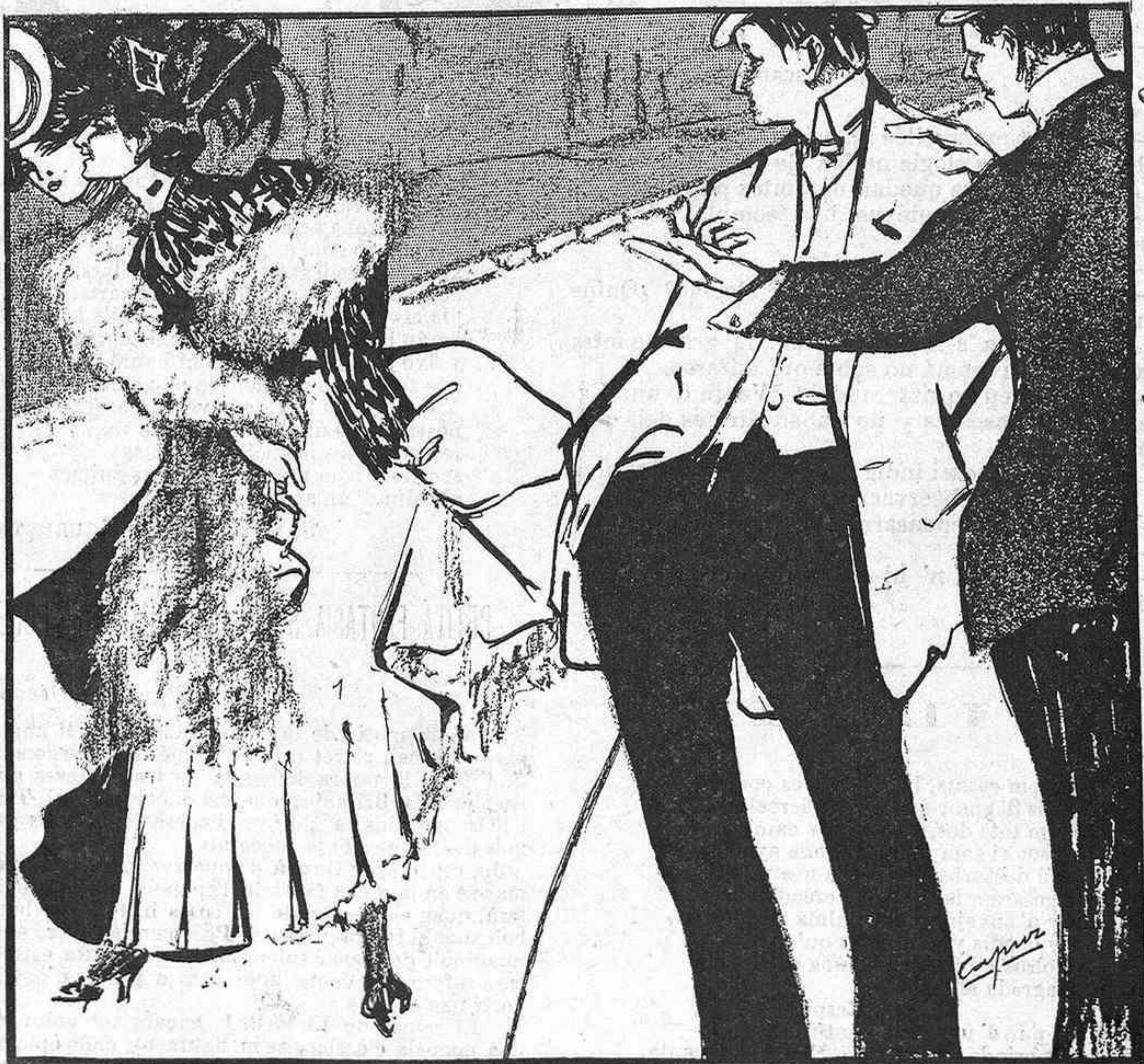
Doncs, com deia, mentres la gran metròpoli ampara en les comarques distants una niarada d'epopeies, covant la formació i l'expandiment de mil futures nacions, els poetes refinats i parnassians poden endreçar-li les salutacions d'Horaci:

Iam mari terraque manus potentes...

¡I quin poeta haurà d'esser el que enfilu un dia, com a perles en un collar, els episodis distants d'aquesta epopeia, desde'ls funerals de Cecil Rhodes, a la séua Rhodesia, l'imatge dels quals desfila encara per davant la nostra vista com un passatge bíblic o homèric, am la carroça, més triomfal que mortuoria, tirada per no sé quantes parelles de bous, fins a l'inauguració enlluernadora del *Commonwealth* australià, presidida pels prínceps de Gales durant llur viatge a l'entorn del món, viatge en el qual visitaren sols dominis britànics! Desde les grans manifestacions navals, en totes les mars, ajuntant en les bades un estol formidable de monstres fumosos i brillants al sol, batejats amb els noms sonors dels dominis escampats, fins als homenatges jubilars a la vella Reina, on desflaven representacions de totes les races oferint en penyora de senyoriu les primícies exòtiques de llurs produccions, com pel vessament de fabuloses cornucopies. I davant la vella sobirana, asseguda en el séu trono, am la séua amplitut vagament hipopotànica, desflaven els infants de les escoles, en milenars, com si la futura Anglaterra, continuadora de la present grandesa, saludés a l'Anglaterra passada, en la comunitat d'una mateixa i única gloria, d'una mateixa i única llibertat.

Mireu. Aquesta Gran Britania ha seguit, ben gloriosament, el camí invers de la nostra Hispania. Perquè si un dia Pitt, en l'impressió de la revolta americana, va pronunciar aquella frase de trista imitació: « El darrer home i el darrer penny », en cambi avui els poetes anglesos

IMPRESIONS PRIMAVERALS

- ¿Veus?... Quan contemplo aquest bé de Deu de noyas, cada mes de Maig me venen ganas de casarme.
 —¿Y per qué no ho fas?
 —Perque sé que després, al ser al mes d' Octubre, 'm vindrían ganas de descasarme.

han pogut cantar, encara am més raó que'ls espanyols d'un temps, que'l sol no's pon en els dominis britànics.

Entré totes les epopeies avui viscu-des, i que demà seràn cantades, avui fet i demà poesia, és dir, avui fet que passa i demà fet etern, l'epopeia britànica és encara la més grandiosa. Però d'altres epopeies floreixen als quatre vents del món: l'epopeia nord-americana, am la febra de les séues mítiques empreses i el somni, cada dia més realitat, del domini de tot un món; l'epopeia japonesa, am l'orgull d'una raça rehabilitada, un altre món obert a la propia hegemonia, i les mars a l'albir de les séues esquadres; l'epopeia russa, amb el despertar d'un poble i el començ de la revolució més forta que haja estremit els troncs; l'epopeia francesa, que senyala, a l'inversa, el final d'una revolució adocrinadora, i inicia, en cambi, l'evolució vers la plena democràcia social i la ciutat futura; fins l'epopeia balcànica, que demà ajuntarà una nova federació, sobre les ruïnes europees de l'islamisme, aquest ideal agònic, inadaptable, sols capaç de la barbre epopeia defensiva i elegiaca ont el Marroc exercirà de Troia...

I tu, Catalunya, Catalunya nostra, Mare Catalonia, ¿no has de tenir també la téua epopeia en aquet ramell de futures epopeies que'l temps va cullint en el jardí de la vida? Ah, sí, jo la veig aiximateix la téua epopeia! I tota l'aspiració méua és fer-me digne, per la méua part, d'esser un soldat de fila d'aquesta epopeia, i d'assistir, desde la méua pobra tenda, mentres la vida alcanci, als episodis d'aquet poema, a l'entorn d'una Ilion que, un dia o altre, caurà segurament en poder nostre...

GABRIEL ALOMAR

LLIBRES

AUCELLS DE GABIA, per E. COCA VALLMAJOR.—La gabia d'aquests pobres aucells la forman els camins de ferro, y els aucells son els empleats carrilayres. Desde las primeras planas se coneix desseguida que l'autor també havia sigut engabiat. Tal es la veritat, la ironía, la indignació ab que pinta las miserias á que viuhén subjectes els empleats de ferro carril, que fan una feyna llarga, compromesa y mal pagada. Tal es també la emoció sincera que anima tota la galería de quadros y retratos. N'hi ha un, sobre tot el que porta'l títul d' *En Masbernat*, que fa venir las llágrimas als ulls.

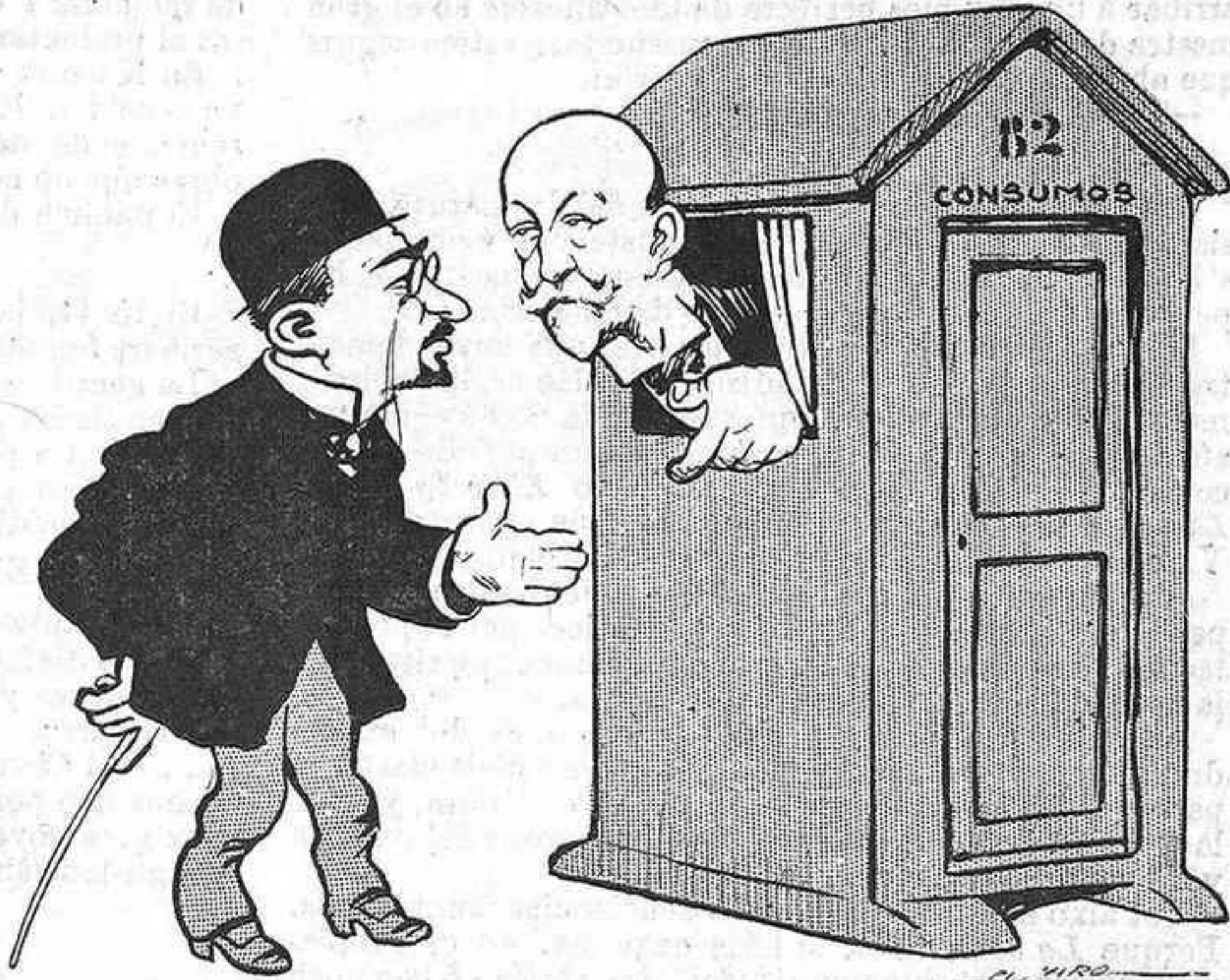
En conjunt, aquest llibre sentit y viscut, resulta un alegat formidable contra la despiadada explotació dels proletaris del carril. La miserable condició dels empleats petits contrasta ab el regalo en que viuhén els grossos, es á dir: els inútils. Junt als aucells presenta l'autor als esparvers.

L'obra es bona literariament, y moralment es encare millor, porque excita la compassió, mou á misericordia y aviva anhels de reparadora justicia.

LUZ Y SOMBRAS. Novela de costumbres, por LORD BULWER LYTTON.—Forma part aquesta obra de la *Biblioteca ilustrada* de Montaner y Simón, y la firma que ostenta es ja per ella sola un elogi. L'autor de la famosa novela *Los últimos días de Pompeya*, evocador de las edats pretéritas, se presenta en *Luz y sombras* baix un nou aspecte, com un observador felís de la vida y costums dels temps moderns y un excelent psicólech. Baix aquests conceptes y en atenció al fondo interés que desperta l'obra, bé la podem calificar de magistral.

La traducció, deguda á Pelayo de Vigneta, es molt correcta, y l'edició está esmeradament ilustrada per J. Calderé.

L' ACTITUT DE 'N NEL-LO

—Y vosté, ¿qué 'n diu de tot aixó que passa á Barcelona?
—¿Jo?... Jo 'm miro els toros desde la... barraca.

LOS SINDICATOS Y LA LIBERTAD DE CONTRATACION, por JOSÉ GASCÓN Y MARÍN.—Aquesta obra deguda al catedrático de Dret Administratiu de la Universitat de Sevilla, alterna dignament ab moltras altras firmadas per las primeras eminencias europeas, en la *Biblioteca sociológica internacional* de que forma part. El tractat del seyyor Gascón es un estudi complert del funcionament de las asociaciones obreras y industriales de tot lo món baix tots els seus aspectes y en relació als diversos problemas que han suscitats y á las novas institucions á que han donat vida. L'autor se mostra partidari de la llibertat de contractació, base de la llibertat civil, estimant compatibles ab ella els Sindicats, mitjansant la oportuna conciliació dels diversos interessos que intervenen en ells ó que poden sentirse afectats.

ALTRES LLIBRES REBUTS:

Memoria del Congreso celebrado en Bremen los días 25 al 29 de Junio de 1906, redactada por los congresistas D. Eduardo Calvet, D. Juan Ribas, D. Alejandro Bosch y D. Joaquín Aguilera, que en representación de las Agrupaciones de hiladores y tejedores del Fomento del Trabajo nacional, adheridos á la Federación Internacional de Asociaciones de industriales algodóneros, asistieron al mismo.—Aquest treball es molt important per la gran copia de datos que conté.

∴ *Raigs de llum*: mil cent onze llumets, en forma de pensaments pera aclarir foscors de la vida, encesos originalment per Ramón Massip.—Els lectors dels nostres *Almanachs* coneixen de sobra el nom d'aquest autor, que cultiva ab verdader talent aquesta especialitat literaria. Els pensaments del Sr. Massip son originals, están perfectament condensats, y si els uns son humorístichs, entranyan molts d'altres una bona dossis de sentit comú.

RATA SABIA

TEATROS

PRINCIPAL

Risler, el famós pianista, ha estat á la colossal altura de Beethoven, al interpretar las sevas sonatas, ab una fidelitat religiosa, ab una expressió conmovedora y sempre sense alardes ni exageracions.

Se fa impossible concebir que un concertista pugui

arribar á un grau més perfecte de identificació ab el gran mestre de Bonn, qui de poder ressucitar, estém segurs que abressantlo sobre 'l seu pit li diria:

—Tu ets el meu complement!

ROMEA

Ens confessém admiradors sincers del dramaturg Iglesias, que á forsa d'estudi, de persistència y de talent s'ha creat en el Teatro catalá un nom respectable. Ell pot ben dir que tot lo que es s'ho deu á sí mateix.

Son últim drama *La barca nova*, es una nova demostració de la seva valua indiscutible. Ho es, principalment, si s'considera que aquesta vegada no ha sigut tan afortunat com altrás en el trobo del assumpto. En aquest concepte *La barca nova* no ostenta com *Els vells* y com *Las garsas*, la bandera de la bona fortuna al cim del pal. Y no obstant planta bé y navega admirablement.

¿Per qué? Per sas inmillorables condicions de ambient, per la pintura seria dels seus personatjes, per la presentació de un seguit d'escenas admirablement escrites, per la honrada sinceritat que tota ella vessa.

Aquestas condicions propias y genuinas del expert dramaturg, y que han arribat á un grau molt elevat de perfecció son las que més se destaquen en l'obra, y ellas la fan acreedora á l'admiració y aplaudiment del públich y als elogis de la crítica.

Tot aixó á despit de las sevas deficiencias fonamentals. Perque *La barca nova*, si bé s'examina, no es propiament un drama, sino una situació dramática ab ben poch desenrotlló, y que molt difícilment pot despertar l'interés del públich. No basta no, aquella qüestió de familia, per punyent que sigui, pera omplir tres actes. El mateix autor, al arribar al ters, en certa manera se'n desvia, presentant un nou aspecte inesperat del argument, ab punts y ribets de sociología y simbolisme. Aquesta bifurcació acaba de desviar l'atenció del espectador, per no estar prou justificat que un assumpto doméstich com el que presenta devingui qüestió social.

No som nosaltres entusiastas del teatro simbolista. Preferim la vida natural, espontánea, calenta, á la concepció cerebral, que sempre se'ns presenta influída de artifici. Un crit del cor ens comou molt més que una enginyosa combinació més ó menos enigmática. Y aquesta vegada, encare que no ab la plenitud y la resolució de altrás voltas, el Sr. Iglesias s'ha recordat de la manera que campeja en moltes altrás obras sevas, influídas manifestament pels dramaturgs del septentrió. Marcell, l'héroie del seu drama, no 'ns es simpátich, esséntnos'ho molt las sevas aspiracions redemptoras. Tot depén de la manera que té de plantejarlas que, tancadas en el march del escenari, ens resultan puerils.

L'obra, regularment desempenyada, siguié extraordinariament aplaudida, essent cridat l'autor á las taulas al final de tots els actes. Molt hermosas, molt típiques, molt locals, las tres decoracions degudas al Sr. Vilomara.

TÍVOLI

Ab molt bon peu ha inaugurat las sevas funcions la companyia d'ópera italiana dirigida pel mestre Camaló.

Debutá ab *Mefistófeles* de Boito, haventse distingit en la seva interpretació la soprano Revers, que tingué moments inspirats, principalment en l'acte de la presó, y 'l tenor Ceccarelli, dotat de una veu encare que poch voluminosa, de un timbre molt grat.

El públich que havia comensat á escoltar l'ópera ab alguna prevenció, s'aná animant, y acabá per aplaudir ab verdader entusiasme.

Lo qual permet pressagiar que la temporada anirá bé... ey, si no s'espatilla.

Ab la popular ópera *Aida* va debutar la nit del passat dilluns el jove tenor catalá senyor Valls. La veu d'aquest cantant es fresca, de agradable sonoritat y molta potencia. Artísticament pot afirmarse que ha avensat ab notable empenta en la expressió refinada y en la clara emissió dels aguts.

No duptém del éxit creixent que obtindrà el senyor Valls en qui el públich no va poguer apreciar totas las bellas qualitats el primer día degut á la excessiva emoció del debutant.

La senyora Blanco va ferse aplaudir ab justícia y el director d'orquestra també.

NOVETATS

Els dos concerts últims de 'n Jan Kubelik acabaren

de rematjar l'éxit grandió y merescut que havia alcançat al presentarse al públich per primera volta.

En Kubelik es realment un concertista meravellós que no coneix dificultats de mecanisme, y que además posseheix el dó de interpretar de una manera exquisida las obras que no consenten habilitats.

El públich desbordant de calurós entusiasme.

El día 14, la famosa Tina di Lorenzo inaugurarà una serie de funcions.

La gentil artista deixá tan bons recorts á Barcelona, que no tindrà res d'extrany que las funcions que anuncia se contin per plens.

Veritat es que d'actrífus tan hermosas y tan intel·ligents com la Tina di Lorenzo, avuy día no'n corren gayres.

EN ELS DEMÉS TEATROS

Per partida doble, al *Granvia* y al *Nou*, s'ha estrenat ab éxit satisfactori la sarsueleta *La edad del hierro*, lletra de Arniches y Asensio Más y música d'Hermoso y García Alvarez.

Al *Circo espanyol* s'ha posat en escena un melodrama que porta el títol de *Madre y adúltera*, que no ofereix gran novetat, per ser la variant mil y una de un tema gustadísim.

N. N. N.

La diosa del placer

Molt bé, marqués de Vadillo, gobernador de la Corte.

Ab «la diosa del placer» si que ha fet ben bé un punt d'home.

Molt bé, molt bé, repeteixo,

pro no cantarà victoria

vucencia en aqueix assumpto

sicalíptich. Aqueixa obra

té més forsa qu'un marqués

governador... y qu'un comte.

Cap home, per fort que sigui,

podrá aniquilá á una diosa,

senzillament, perque 'ls deus

es sabut tenen gran forsa...

Y ara aném á la moral

perque es lo que més importa.

No he llegit la processada

divina, ni he vist sas formas,

y 'm sab greu; pero suposo

no será pecaminosa

eixa diosa tant alegre;

may té veneno la broma

y mes quan la broma ea pública.

La broma es ignocentona

sempre, y 'l riure y 'l goig

son dos cosas generosas.

La lletra pot sé atrevida,

l'assumpto podrá ser pobre,

l'obra, en total, pot ser baixa

per més que sigui una diosa...

pro immoral?... ¡De cap manera!

Dè moral á Espanya 'n sobra...

Una obra encare que tingui

tendencias molt... relliscosas,

si aquestas son ben guisadas

y servidas ab amore

y agradan al paladar

y 's paheixen bé, no trastornan

la moral, ni las costums

de la gent bona y católica.

El poble vol goig, vol riure,

(y al dí 'l poble vull dí 'ls pobres,

no 'ls ministres y marquesos

y tots quants viuhén de l'olla,)

vol veure cosas alegres,

perque treballant vint horas

ELS TINENTS D' ARCALDE LERROUXISTAS

—Digui la Opinió lo que vulgui, fassi lo que fassi, nosaltres no la deixém!...

EN EL MÓN DE LA FANFARRONERÍA

—¿Comprém aquest quadro pel nostre menjador?
—No cridis, home, no cridis, que tampoch passa un' ànima.

MARIT PRUDENT

—¿Anar á Bellas Arts?... ¿Vols dir que aquell es un lloch á propòsit per tú?

cada día, es un esclau:
per xó vol la xerinola
y la disfruta, quan pot,
dignament, ab dret y ab honra.

Lo deshonrés, lo immoral
víu en salas més luxosas,
en aquellas recepcions
tant brillants, de gent devota,
hont senyoretas morals,
com també morals senyoras,
lluheixen nusos els pits
y la esquena y la... vergonya.

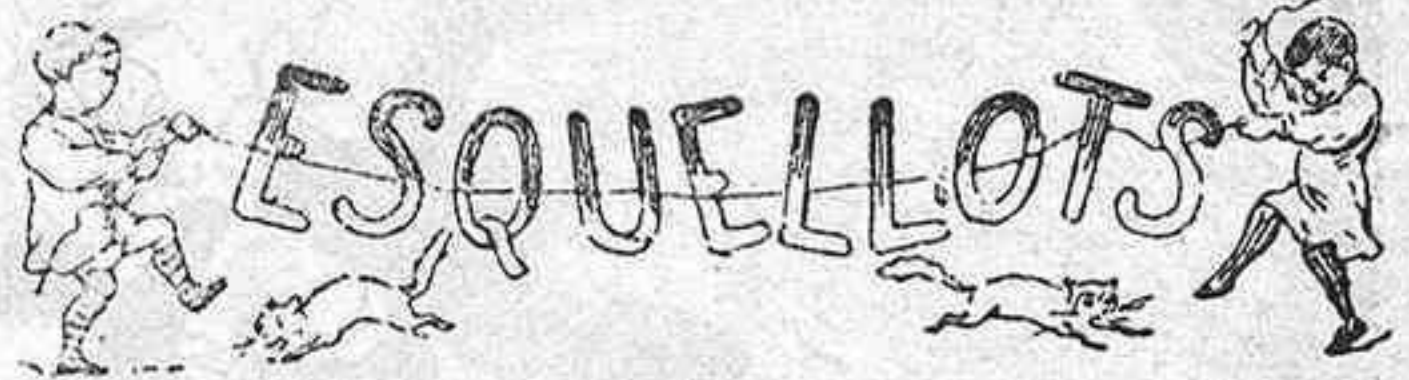
Allí 'ls ulls brillan com foch,
mans frenéticas forfollan,
y 's barreja tot, y els cors
senten ansias luxuriosas
que ja las satisfarán,
si ja ho saben d' altres voltas. .
Els desitjos se realisan
sempre entre la gent de l' ordre.

També aixó en el teatro 's veu,
pro es fictici; y las personas
que pera guanyars'hi 'l pá
en escena s' ilusionan,
son tant dignas, á lo menos,
com las de las quaranta horas.

Quí peca es quí ho fa per vici,
aquell que 'ls diners li sobran.
¡Processá als autors y actors!
¡Quína planxa més hermosa!...

Perque l' obra es immoral...
¡A Espanya la moral sobra!
La moral... dels que paguém
als governants sense solta.

ANDRESITO

Una nova y brillant victoria per la *Solidaritat catalana*. Tretze senadors havían d' elegir las quatre provincias catalanas y tots tretze han sortit solidaris.

Es alló que deyam la senmana passada:—Tretze son tretze.

Ni á Barcelona, ni á Girona, ni á Lleyda se 'ls hi presentá oposició. Els caciquistas, veyent la cosa massa encesa, fugiren de la crema. Y ab tot y no haverhi lluyta, may s' havia emés un número de vots tan extraordinari. Es que votar per la *Solidaritat* es un exercici que vigorisa y consola.

A la provincia de Tarragona els carlins no volían fer bondat. Algú que 'ls porta per mal camí s' havia compromés ab els caciquistas; pero 'ls republicans y els catalanistas se prengueren la cosa pel seu compte, y caciquistas y carlins quedaren fusellats, els uns per enemichs, els altres per traidors.

Será precís que 'ls que vulguin ingressar en el grandióss moviment de Catalunya deixin las malas manyas á la porta.

Solidaritat catalana es, entre moltas otras cosas, y totas ellas bonas, un detxat de llimpiesa y de higiene política.

Quí intenti contraure la lepra caciquista, ab ella será tancat al lassareto.

Un senmanari lerroxista que 's complau en atiar el foch de la discordia, va reproduhir un article de un cert periódich de Santiago de Cuba, que aquí ningú llegeix, y del qual, digui lo que vulgui, ningú á Catalunya 'n pot ser responsable.

El senmanari lerroxista sigué denunciat y el seu director detingut, encare que tan sols hagué de passar vuyt horas á la presó.

Y deyan els seus partidaris:

—Ja veyeu: per pendre la defensa de la patria y del

exércit, se denuncia un periódich y s'empresona á un home.

¡Per pendre la defensa de la patria y del exércit!...

¿Es que sigueren aquests els móvils verdaders del periódich ó s'proposá, com té per costum, armar maranya, acusant als solidaris de una culpa que no han contret?

No volém nosaltres el mal de ningú; pero 'ns sembla molt natural que qui maneja armas de mala lley contra els altres, alguna vegada 's talli.

Pujan ja á una xifra important las sumas que pera premis de la Exposició internacional de Bellas Arts, han suscrit algunas entitats y personas acaudaladas.

Satisfets hem d'estar els que 'ns interessém per la cultura de Barcelona.

La tacanyeria del Estat, que després d'haver ofert una subvenció no l'ha concedida, la supleixen ab ventatja els barcelonins que poden ferho.

Decididament: si á Madrit hi ha un mal govern, á Barcelona hi ha un gran poble.

El comandant de la Guardia municipal ha destinat á alguns dels individus del *cuero* á espiar y denunciar als seus companys que no compleixen el servey de una manera conforme.

Pero y als vigilants ¿quí dimontri 'ls vigilará?

Després de tot, no crech que hi haja necessitat de vigilarlos, dat que lo primer que han fet molts d'ells, ha sigut donarse á conéixer d'aquells á qui havían d'espiar, com volguentlos dir:—Podéis estar tranquils, que todos *semos* unos.

El Sr. Homedes ha donat mostres de ser un general detestable. Se veu que no coneix més estrategia que la de gronxarse.

No n'hi pa prou, per lo vist, ab tenir suspesa sobre la premsa espanyola, y en especial sobre la catalana la espasa de la Lley de Jurisdiccions, que ademés s'ha de impedir que alguns periódichs francesos que s'ocupan de la qüestió catalana y d'altres qüestions interessants, traspassin la frontera.

En aquest cas se troban el senmanari *«Pro Cathalonia»* de París, *Le Petit meridional*, de Montpeller, y *«L'assiette au beurre»* famós periódich de caricaturas, de reputació europea.

¿De que li serveix al govern rompre miralls: si quants més ne romp més lleig es?

En Lerroux ha tingut un rasgo de generositat.

En celebració de la festa del primer de maig, vá reunir als seus operaris, prometent cedirlos els beneficis de *El Progreso*.

Aquest desprendiment me porta á la memoria un xiste de no recordo quína comedia.

—¿Quánt guanyas, noy?—li preguntava á un meritori un comerciant que s'havía fet cárrech de un establiment.

—No res—respongué 'l jove.

—Donchs bé: desde demá 't doblo 'l sou.

¡Las ganancias de *El Progreso*!

Fins en aquest detall de la seva vida íntima vol acreditar el títul que li dona tothom de *Gaceta Oficial del Celeste Imperio*.

No cal que hi donguin voltas: el ditxo ho expressa ben clar: «Se n'ha de venir de menal...»

—¿De qué, d'embustero?

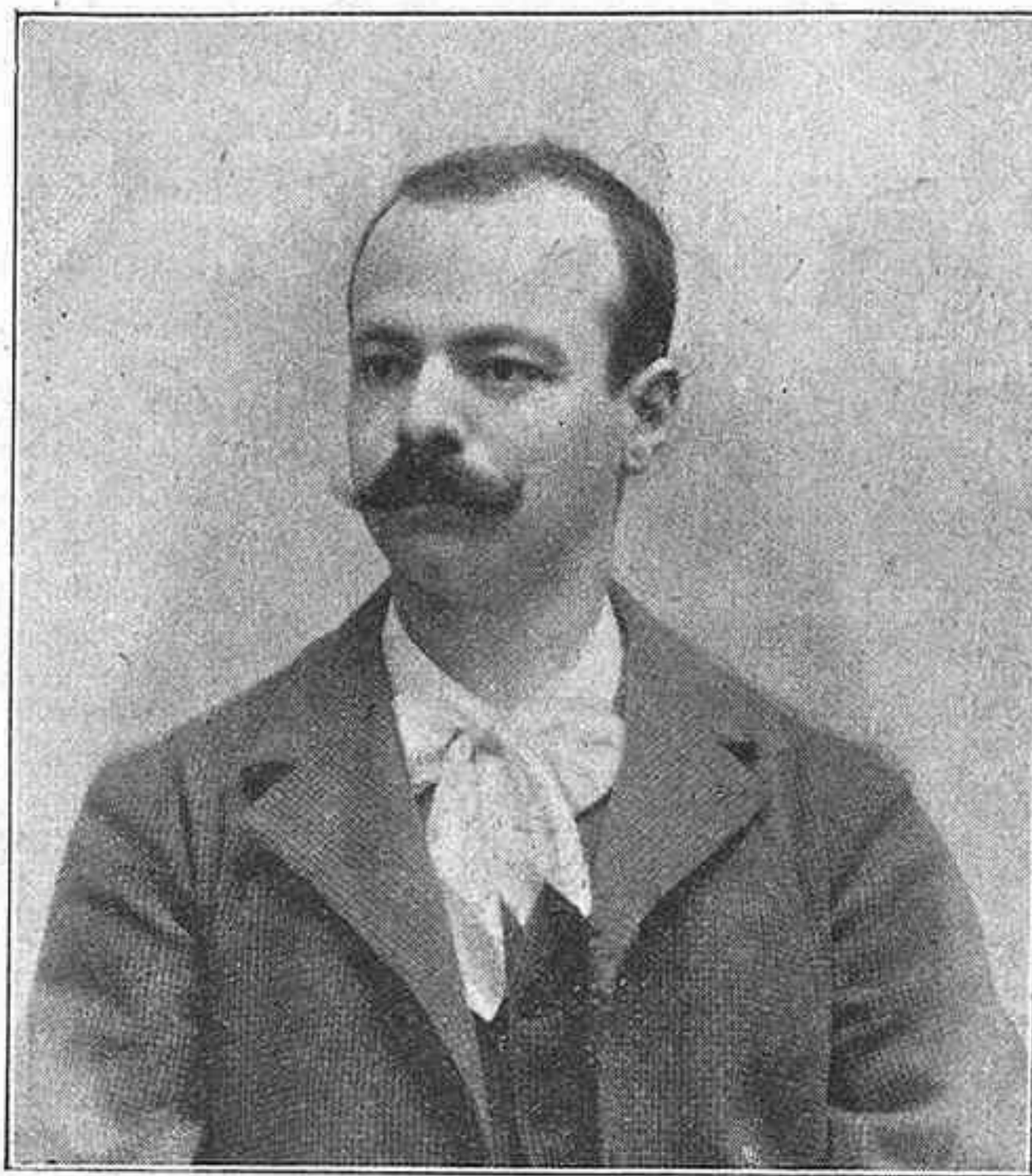
—No senyors, de tractar á la gent com á xinos.

Llegeixo en el periódich de 'n Lerroux:

«COSTA Y GINER DE LOS RÍOS.—Según nuestras noticias, el ilustre aragonés y repúblico D. Joaquín Costa, que ha tenido ocasión de comunicarse con el Sr. Giner de los Ríos, en estos días, acusándole recibo de un libro que le había pedido, *aprueba la conducta de dicho señor, por encontrarla levantada y digna é inspirada en un gran sentido de desinterés y delicadeza.*»

Tothom ha vist quína ha sigut la conducta del Sr. Giner: en vista del *tolle-tolle* que s'ha armat á Barcelona contra 'l lerrouxisme y de que la majoria lerrouxista s'ha transformat en minoria, D. Hermenegildo ha dema-

CAPS DE BROT

GABRIEL ALOMAR

Es una de las figuras más originales y de más alt relleu entre las primeras del modern renacimiento literari. Precursor del *futurisme*, la seva prosa, robusta ensemps que elegant y plena de ideas, y 'ls seus versos, si á voltas atrevits, sempre admirablement cizellats, son honra de Mallorca, sa terra natal, y gala y orgull de las lletres patrias.

nat un més de llicencia, ha promés separarse de la corporació municipal tan bon punt compleixi sos 60 anys d'edat, y per interina providencia ha dimitit la tenencia de arcaldía y tots els demés cárrechs que desempenyava dintre del Ajuntament.

Y 'l Sr. Costa, coincidint ab el nostre criteri, afirma que aixó es enlayrat y digne y inspirat en un gran sentit de desinterés y delicadesa.

Ara bé: en la mateixa situació que 'l Sr. Giner se troban els tinents d'arcaldé lerrouxistas Pinilla, Galf, Moré, Altayó, Nello y Magrinyá, igual que 'l síndich suplent 'l ilustre sociólech Valentí y Camp. ¿Cóm es, donchs, que aquests senyors no fan lo que ha fet D. Hermenegildo? ¿Cóm s'explica que no dimiteixin?

¿Es qu'esperan que 'l Sr. Costa 'ls tatxi de rastres y de indignes, de interessats y indelicats?

Tant mateix, al publicar la noticia que acabém de copiar, el periódich de 'n Lerroux els hi ha prestat un flach servey.

¡Pobre Sr. Giner! Aquesta sí que no se la mereixia.

¿Saben quí es que 's vá atrevir á pendre pel seu compte la defensa de que no li sigués admesa la dimissió?

¡El Sr. Costa! Un dels *punt...als* més fermes de las Comissions de Consúms y Mataderos.

Ja ho veu Sr. Giner: tots els *calvaris* tenen costa.

Dos empleats de l'Anónima de tranvías han fet públich en els periódichs que foren despedits y tirats á la miseria, pel delicté de haver utilitat el día 21 de abril el permís de festa que tenían, anant á un districte de Catalunya á vetllar per la puresa del sufragi.

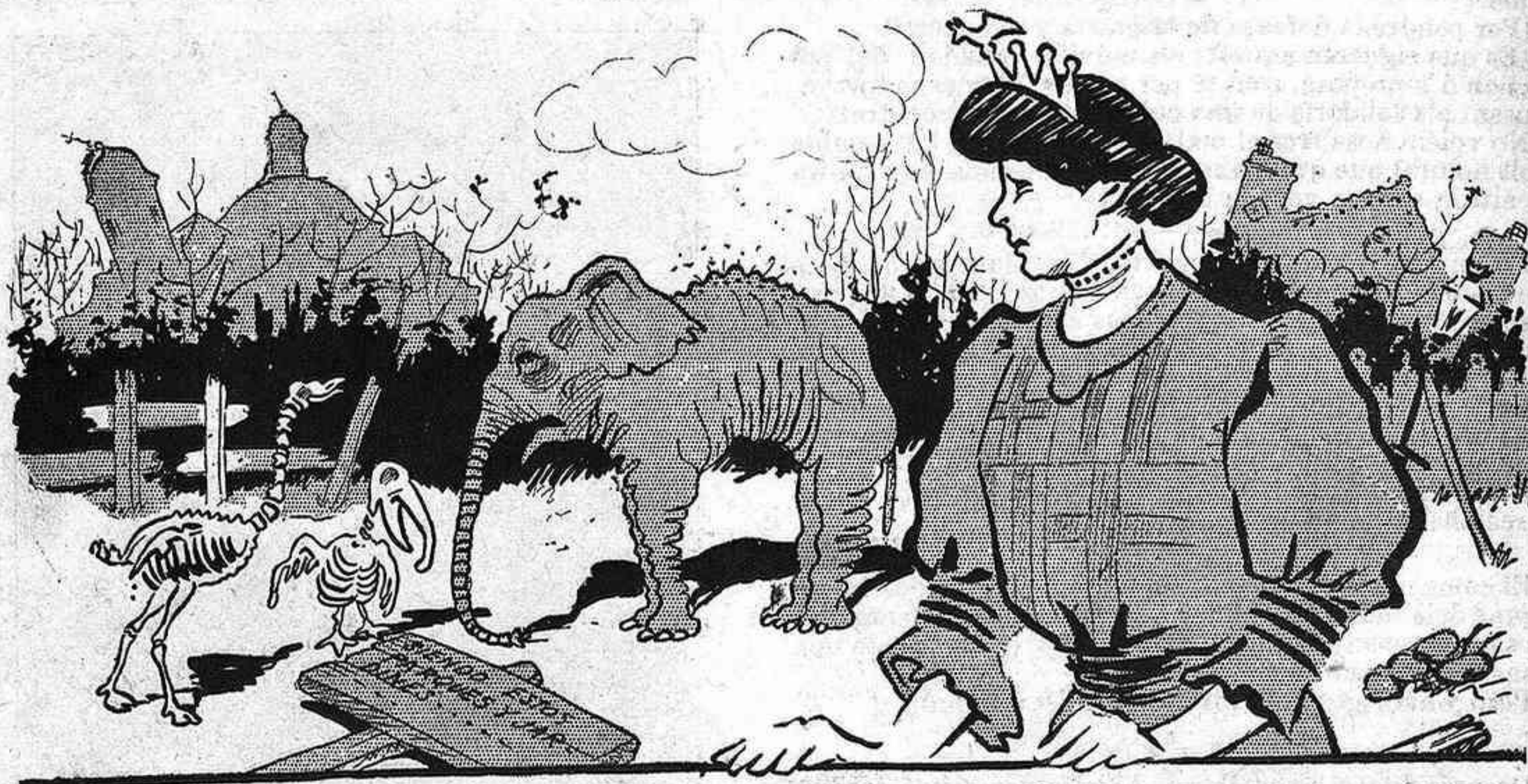
El gerent Sr. Foronda, després de suspendrels d'empleo y sou, els hi vá extendre 'l cesse.

Aixó es senzillament una iniquitat, Sr. Foronda. ¿Encare no 'n fá prou de desgracias el seu ditxós tranvía?

Comensin á fer rotllo.

Deya aquest día don Alacandro que si no 's posa ff á

¡QUIN ABANDONO!

Estos Fabio ¡ay dolor! que ves ahora
campos de soledad, triste necrópolis,
fueron un tiempo el Parch de Barcelona...

Á LA RAMBLA

—Ja poden acostarse, senyors, que de veure
aquests quadros no se 'n fa pagar res y son tan
bons ó millors que 'ls de la Exposició.

la campanya qu' en contra d' ell ve fent tota la premsa catalana, 's deixarà de compliments y contarà, ó farà contar per algú altre, una pila d' historias escandalosas, de las que l' ex-emperador ne té datos certíssims y que 'ns farán quedar de pedra marbre.

¡Aixís, aixís m' agradan els homes! Apa, á desvanéixer sombras y á desenredar líos.

A veure si al últim sabré m' qué vé á ser tot alló del procés d' Albacete, y lo de la mina *Matilde*, y lo dels *pagarés* ab la firma suplantada, y lo dels fondos esgarriats d' aquella suscripció pels obrers y tantas y tantas cosas de las quals may n' hem pogut arribar á treure l' aygua clara.

Som tot orelles.

¡Que hable, que hable!

Convinguém, caríssims germans, en que 'l concejal llibertari senyor Zurdo de Olivares está espantosament de pega.

Fá un quant temps que no n' encerta ni una.

Anuncia poch avans del primer de Maig qu' es probable que Barcelona aquella nit se quedi á las foscas, y en efecte, no apareix apagat ni un sol fanal.

Ens fá saber en la sessió municipal del altre dijous que té á punt vint y tantas esmenas pera que l' Ajuntament no pugui pendre acort sobre la renuncia del Sr. Giner, y sense que n' arribi á presentar una sola, la renuncia queda acceptada.

Dugas planxas en poch rato, y las dugas ben *catastróficas*, com d'fu en Valentí Camp de Alegret.

Senyor Zurdo, créguins, no s' hi pensi més.

Vosté porta barret, ¿oy?

Donchs agáfil... y tíril al foch.

N' hi ha per ferho.

Aquest día don Alacandro obría en el seu periódich una nova secció titulada: *Fielato de verdades*.

¡Ell al *fielato*!

Es á dir, d' emperador á burot...

¡Quína cayguda més rápida y més fonda!

Poch devía figurarse al *arrojar las muletas* que avans de tan poch temps hauría d' agafar la burxa...

¡Santa ignocencia!

El periódich de *los hermanos Ulled* «no sab, el crim d' Hostafranchs, á quína causa 's deu.»

¿No?... Ja li dirém nosaltres.

En *El Intransigente*, diari de 'n Lerroux—ja veu si 'l testimoni es bó—varém llegirho:

«El origen del atentado contra los señores Salmerón y Cambó ha sido la muerte de Clavería.»
¿Ho sab ara?

Un redactor de la *Gaceta Oficial del Celeste Imperio* ha reparat que á Barcelona, desde que la Solidaritat va deixar ab un pam de nas al seu amo, ja no hem tingut més sol.

Ni Sol... ni Ortega.

A Madrid acaba d'obrirse una exposició d'automòvils.

—¡Ay!—deu haver dit suspirant l'ex-emperador, al llegir la noticia:—Per automòvil *exposat*, el meu, el día de la batalla de Rubí!...

Llegeixo en un article de don Emiliano, aparegut en la *Gaceta* dels xinos:

«Después de los discursos del Sr. Salmerón, la opinión se ha quedado en ayunas...»

¿La opinió?

No, noy: el quí s'ha quedat en ayunas es don Alacandro.

Y que 'l dejuni, porta trassas de ser llarch.

Un altre redactor de la mateixa *Gaceta* dels mateixos xinos d'iu que 'ls catalanistas, després d'haverse proclamat candidat solidari al senyor Maciá, varen anar á celebrar l'aconteixement als *Quatre Gats*.

Cert que 'ls *Quatre Gats* ja fá anys que no existeixen...

Pero, lo que l'autor del infundi, imitant al seu amo, deurá replicar:

—Pues jo dich que sí, porque me da la gana.

El Sr. Sol y Ortega ha tingut la inmensa desgracia de perdre á la seva volguda esposa D.ª Clotilde Siches.

Lí enviém el nostre pésam més sentit.

* *

Y per un altre motiu li enviém també.

El comte de Romanones—la política no te entranyas!—sense respectar el dolor del Sr. Sol y Ortega, l'ha fet elegir senador per la provincia de Guadalajara.

Creyéim que 'l Sr. Sol rebujará aquest estirabot caciquista, que tan contrasta ab la serenitat y la puresa de Solidaritat catalana.

Hi ha favors que fan mal.

El Sr. Godó, alcalde de Igualada, ha demanat tres mesos de llicencia.

Tot aquest temps necessita pera curarse las nafras que ha rebut en els combats contra 'l caciquisme, que s'han lliurat en aquell districte.

Pero nosaltres creyéim que no 'n tindrà prou. Tassarros hi ha que á un home 'l deixan baldat per tots els días de la seva vida.

La Societat de *Euterpe* ha pres el bon acort de solemnizar ab dos días de festas populars, que tindrán efecte á últims del próxim mes de Juny, el quincuagésim aniversari de la fundació per l'insigne Clavé, de la primera Societat Coral.

Al efecte s'ha constituhit una comissió organitzadora composta de personas intelijents y entusiastas. L'Ajuntament no sols subvencionará las festas, sino que las inclourá en el programa de festeigs de la Exposició Internacional.

Nosaltres creyéim que tot Catalunya s'associará á la glorificació del immortal músich poeta, qual obra, després de mitj sigle de creada te encare avuy una vitalitat assombrossa, per estar arrelada en l'ànima del nostre poble.

Reconeix *El Progreso* qu'en efecte *Solidaritat catalana* ha portat molts elements á la República. Pero ell no 'ls vol, els rebuja, fins els insulta.

«El hecho es cierto, innegable—d'iu.—Un aluvión de gente procedente de la burguesía estática y pedestre que

CATALUNYA PINTORESCA

ALBONS (*Ampurdà*).—Una masia.

(Inst. Esquirol)

consume su mísera existencia sonriendo y *engañando* á los parroquianos tras los tableros del mostrador, ha abrazado la bandera republicana... con las indispensables cuatro barras.»

De manera que tots els que s' han fet republicans enganyan als parroquians darrera del taulell.

¡Y aixó ho diuhen els que no fan més qu' enganyar al poble ab las sevas martingalas revolucionarias!

De segur que ni un sol dels que, arrastrats pel gran moviment de Catalunya accepta avuy las solucions republicanas, ho ha fet ni ab la més remota idea de cultivar la *barateria* política.

Y precisament de aixó 's dolen els *barateros*. Perque al constituhirse un partit republicá tan potent, prestigiós y desinteressat, veuhen ab rabia que se 'ls ha acabat el joch.

El Sr. Alegret, se revenja de la derrota que va sufrir en el Vendrell, trayentne las vacas que hi havia portat, deixant sense jornals fins als treballadors que varen votar-lo, y donant ordres rigurosas de que no 's deixi cullir herba en las sevas terras, baix las penas més terribles.

El candidat derrotat no sols ha perdut l' acta, sino qu' está á punt de perdre hasta 'l seu apellido.

D' aquesta feta 'ls vendrellenchs, en lloch de dirli senyor Alegret, li dirán Sr. Enrabiadet.

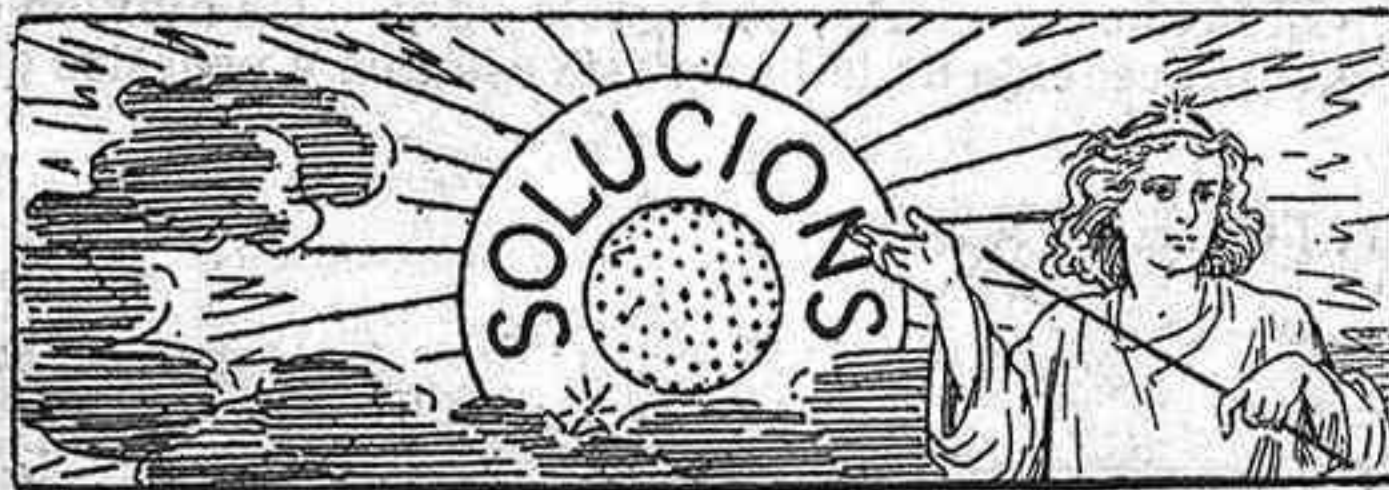
—Xascarrillo de postres:

La criada al seu amo:

—Hi ha un cego que desitja parlar ab vosté.

L' amo, ab molta formalitat:

—¿Un cego? Ves y dígalí que per ell no estich *visible*.

Á LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—A-cor-de-ón.
- 2.ª ENDAVINLLA.—Piera.
- 3.ª TARJETA.—Manlleu—Monistrol.
- 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Freginals.
- 5.ª CONVERSA.—Elena.
- 6.ª GEROGLÍFICH.—Com més filas més fil fas.

CADA COSA Á SON TEMPS

—¡La Matilde!... ¡La Doloretas!...

—¡Arri allá, ximplents!... Avuy no som las de La Buena sombra... ¡Ara venim de fer la primera!

XARADA

Un total de Mataró
que dir son nom no está bé,
una hermosa nena té,
qu' es del poble lo milló.
Ella que com las demás
plena está de pretensió,
diu que *dugas-quart dos-tres*
de quedars' *prima* recó.
Quinta-quarta no ho es pas;
y com que aixó avuy en día
es de lo primer que un tría,
cap mica m' estranyaría,
quedés ab un pam de nás.

TRES CALANDRIS DE MASNOU

MUDANSA

Las modistas fan las *tot*;
los marxants venen *total*,
y las *tot* los sabaters
y jo aquí faig punt final.

A. ROCA COLL

TARJETA

A. VIDAL

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas el títol de una sarsuela castellana.

FADRÍ DE SAU

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	9	—Nom de dona.
7	9	2	4	5	4	5	3	—Poble catalá.	
1	2	8	6	7	5	1	—Títul de noblesa.		
7	9	6	3	4	9	—Carrer de Barcelona.			
1	8	5	2	9	—Poble catalá.				
1	5	2	5	—Nom d' home.					
1	9	3	—						
1	8	—Carrer de Barcelona.							
3	—Vocal.								

MOKA SOKA Y C.^a

TERS DE SÍLABAS

.....

Substituhir els punts per lletas de modo que llegit verticalment y horizontalment, digui: 1.ª ratlla: Carrer de Barcelona; 2.ª Nom de dona y 3.ª: Nom de dona.

GEROGLÍFICH

D I A

I V A

O

A. ROCA COLL

Antoni López, editor, Rambla del Mátj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, OIm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

Obra nueva

EL PASADO

LAS TRAGEDIAS GROTESCAS

Nóvela original de **PIO BAROJA**

Un tomo en 8.º, Ptas. 3

NOVEDAD

OPINIONES

DE

Jerónimo Coignard

por ANATOLE FRANCE

Un tomo en 8.º, Ptas. 3'50

APELES MESTRES

**POEMAS
DE
TERRA**

Edició ilustrada per l' autor

Preu: 2 pessetas

RENACIMIENTO

REVISTA MENSUAL

Director: **G. MARTINEZ SIERRA**

Van publicados dos números

Precio: **DOS** pessetas número

EDICIONS POPULARS

Exit. 2.ª Edició Exit
La Mare
RUSIÑOL

Preu: **UNA PESSETA**

Pronto se pondrá á la venta

**Anuario
Riera**

EDICIONS POPULARS

L'ALEGRIA QUE PASSA, per Santiago Rusiñol. — Preu: 1 pesseta

Obras de Felip Cortiella

El Morenet. Drama.	2 pessetas
El cantor de l'ideal.	25 cèntims
Dolora. Poema dramàtic.	1 pesseta
El plor de l'aua.	1 »
El Teatro y el Arte dramàtic de nuestro tiempo.	20 cèntims
El llanto del alba.	50 »
Els mals pastors. Traducció ca- talana del drama d'Octavi Mir- beau.	2 pessetas
Los malos pastores. Traducció castellana del drama d'Octavi Mirbeau.	1 pesseta
Rosmersholm. Traducció catala- na del drama d'Enrich Ibsen.	1 pesseta

MEDICINA CASERA

**REMEDIOS
QUE CURAN**

Un tomo, encuadernado. Ptas. 1

Sortirà aviat:

¡AY, LA MARE!
PER LLUIS MILLÀ

Parodia de la celebrada obra **LA MARE**
d'en Santiago Rusiñol

Preu: 2 ralets

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responem d' extravíos, si no. 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

SASTRE QUE CONEIX EL PANYO

yda

—La veritat, Poldo: iquin efecte 't fa la meva nova toilette?
 —¿La veritat?... Donchs, me fa l' efecte... de que encare l' has de pagar.